

Bohoslužba 23. júl 2023

Duch sily, lásky a rozvahy

Piesne: 607,1 607,2-5 332 556

Suma evanjelia: „Lebo tí, čo chcú zbohatnúť, upadajú do osídel pokušenia a sú pod vplyvom mnohých nerozumných a škodlivých žiadostí, ktoré ponárajú ľudí do skazy a záhuby. Ved' koreňom všetkého zla je láska k peniazom. Z túžby po nich niektorí zblúdili z cesty viery a spôsobili si mnoho bolesti. Ty však, Boží človek, sa tomu vyhýbaj! Usiluj sa o spravodlivosť, zbožnosť, vieru, lásku, trpezlivosť, miernosť. Bojuj dobrý boj viery a chop sa večného života, do ktorého si povoláný a ku ktorému si sa prihlásil dobrým vyznaním pred mnohými svedkami“. (1Tim 6,9-12)

2Tim 1, 1-14

¹ Pavol, z Božej vôle apoštol Krista Ježiša, podľa prisľúbenia života v Ježišovi Kristovi, ² **milovanému synovi Timotejovi**. Milosť, milosrdenstvo a pokoj od Boha Otca a Krista Ježiša, nášho Pána.

³ Ďakujem Bohu, ktorému slúžim ako moji predkovia s čistým svedomím, keď neprestajne dňom i nocou **vo svojich prosbách spomínam na teba**. ⁴ Keď si spomínam na tvoje slzy, **túžim ťa vidieť**, aby som bol naplnený radosťou. ⁵ Pripomínam si tvoju **úprimnú vieru**, akú mala už tvoja stará mama Lóis i tvoja matka Eunike a ktorú máš, ako som presvedčený, aj ty. ⁶ Preto ti pripomínam, aby si **roznecoval oheň Božieho daru**, ktorý si dostal vkladáním mojich rúk. ⁷ **Boh nám totiž nedal ducha bojovnosti, ale Ducha sily, lásky a rozvahy**. ⁸ **Nehanbi sa teda za svedectvo** o našom Pánovi **ani za mňa**, jeho väzňa, ale spolu so mnou **znášaj utrpenie** za evanjelium, posilňovaný Božou mocou. ⁹ **Boh nás zachránil a povolal** svätým povolaním, nie podľa našich skutkov, ale **podľa svojho vlastného rozhodnutia a milosti**, ktorú nám dal v Ježišovi Kristovi pred večnými vekmi. ¹⁰ Táto milosť sa teraz stala známou zjavením nášho Spasiteľa Ježiša Krista; **on odstránil smrť a svojím evanjeliom vyviedol na svetlo život a neporušiteľnosť**. ¹¹ Ja som **bol ustanovený za hlásateľa, apoštola a učiteľa tohto evanjelia**. ¹² Preto aj toto trpím, ale nehanbím sa, veď **viem, komu som uveril**, a som presvedčený, že **on má moc** zachovať, čo mi bolo zverené, až do onoho dňa. ¹³ Ako vzor zdravých rečí maj to, čo si počul odo mňa vo viere a láske v Ježišovi Kristovi. ¹⁴ Pomocou Ducha Svätého, ktorý prebýva v nás, zachovávaj to dobré, čo ti bolo zverené.

Modlime sa:

Otče náš, ďakujeme, že Ťa môžeme osloviť a pred Tebou spomínať tých, ktorí sú nám milí; ďakovať za všetko, čo si vykonal v uplynulom období v našich životoch. Ďakujeme aj za tých, ktorí nás prinášajú pred Teba vo svojich modlitbách; za tých, ktorí boli a sú pred nami príkladom vo viere, v poslušnosti a v službe. Dobré je nám, že sa môžeme posilniť aj prostredníctvom viery a Tebe odovzdaných životov iných. Pretože sa nehanbili za svedectvo o našom Pánovi. Ďakujeme za ten najväčší príklad, ktorý nám dal Pán Ježiš Kristus tým, že pre nás podstúpil smrť, aby nás zachránil

a získal nám život. Chválime Ťa za to, že evanjelium sa zvestuje a aj dnes pôsobíš v srdciach a obnovuješ životy.

Prosíme, takto konaj aj v nás. Buď nám silou a oporou, zdrojom nádeje v skúškach a ochranou v pokušeniach. Daj nám pochopiť, v čom nás chceš vychovávať, kde potrebujeme sa zahľadieť do seba a v čom by sme sa mali zmeniť alebo správať sa inakšie. Ty nás poznáš najlepšie a vieš, ktoré sú naše slabosti, kde sme zraniteľní. Prosíme, pomôž, aby sme nepadli, nedovoľ, aby sme boli porazení. Svojím slovom nás usmerňuj a otváraj pred nami tajomstvo svojej lásky, ktorou nás obklopuješ. Buď nám blízko i teraz a požehnaj zvestovanie Tvojho slova medzi nami. *Amen.*

„Preto ti pripomínam, aby si roznecoval oheň Božieho daru, ktorý si dostal vkladáním mojich rúk. Boh nám totiž nedal ducha bojzlivosti, ale Ducha sily, lásky a rozvahy.“ (2Tim 1,6-7)

Milí Bratia a milé Sestry!

Listy apoštola Pavla Timotejovi majú veľmi osobný charakter. Sú pastoračného typu, v ktorých apoštol dáva rady a vyrozumienia svojmu učeníkovi, duchovnému synovi. Totiž Timotej je na čele kresťanského spoločenstva v Efeze a nakoľko je sám mladý a v týchto veciach pochopiteľne ešte neskúsený, nezabehnutý, tak sa mu dobre zídu takéto usmernenia. Preto je dôležité, aby nezlyhal, ale dobre obstál, aby sa dobre darilo celému zboru, bez konfliktov a nedorozumení.

Avšak nie sú to celkom súkromné spisy, ale také, ktoré boli predložené pred verejnosť a aj v tomto zmysle sa pre nás zachovali. Nie je tu teda nejaký protiklad? Vôbec nie. Totiž som toho názoru, že môžeme plne súhlasiť s Kalvínom, ktorý má za to, že apoštol síce adresoval tieto listy – hlavne prvý – Timotejovi a ďalším, ku ktorým sa dostane, ale vskutku ich písal celému zboru, aby sa z neho poučili.

Prvý dôkaz toho je, že keby to písal len Timotejovi, nemusel by mu pripomínať svoje apoštolstvo. Nemusel by sa odvolávať na svoju autoritu, veď medzi nimi bol veľmi vrúcny vzťah. Predsa to v úvode listu zdôrazňuje a odvoláva sa na to, že bol povolán za apoštola. Pretože potrebujú si to uvedomiť tí, ktorí by Timoteja znevažovali – hľa, ustanovil ho medzi nich apoštol, ktorý má poverenie od Pána.

A potom aj rôzne ďalšie nariadenia týkajúce sa organizovania a fungovania zborového života a vzťahov medzi jednotlivými členmi sa tu spomínajú práve s tým zámerom, aby si z nich každý vzal pre seba poučenie. Aj také, aby si Timoteja vážili ako zodpovedného predstaveného a aby rešpektovali jeho službu konanú pre dobro celého cirkevného zboru. Mohli by sme len dodať, že v podstate celé Písmo vzniklo

preto. „Ved' čo bolo kedysi napísané, bolo napísané nám na poučenie, aby sme pre trpezlivosť a útechu z Písem mali nádej“ – píše apoštol Pavel Rimanom (15,4).

Milí Bratia a milé Sestry! Dnes teda máme pred sebou dve vety z tohto listu. Tieto sú skutočne osobné, v ktorých apoštol povzbudzuje svojho spolupracovníka, syna vo viere. Ved' každý potrebuje nielen všeobecné rady, usmernenia a nariadenia, ale aj osobné posilnenie, aby v tom, čo pre Pána koná, mohol zotrvať a čestne obstáť. Ved' na tých, ktorí sú na čele spoločenstva, je veľká zodpovednosť a veľa záleží od ich správania. Či sú verní a pevní vo viere, alebo kymácajú sa, pokrivkujú a kolabujú. Ako však obstáť vo viere a neochabnúť? Ako ostať pevný, neoblomný, ako zostať tým nasledovania hodným príkladom, akým má byť každý predstavený a každý skutočne veriaci človek? O tom tu píše apoštol.

A to takým spôsobom, že pripomína Timotejovi, čo a ako konal Pán v jeho živote. Pripomína mu jeho úprimnú vieru, ktorá ho spojila s Ježišom Kristom. Dostal aj Jeho Ducha – dar, o ktorý sa musí starať. Pripomína mu: **aby si roznecoval oheň Božieho daru, ktorý si dostal vkladáním mojich rúk.** Čiže Timotej bol do služby Pánovi povolaný a v službe potvrdený týmto spôsobom. Vyprosovali na neho dar Ducha. Dar, ktorý on má zachovať – ako sa roznecuje oheň.

Timotej bol nadšený, oduševnený pre Pána Ježiša Krista – ale aby taký aj zostal, k tomu je potrebné sa o tento oheň starať. Aby v ňom nevyhasol. Ako aj oheň, o ktorý sa nestarajú, nekladú naň, časom vyhasne. Avšak oheň Božieho daru nemá vyhasnúť, ani stratiť na svojej intenzite – tento oheň sa má vznietiť a zasiahnúť i ďalších, aby sa šírilo evanjelium.

Osobne je teda na Timotejovi, ako bude nakladať s prítomnosťou Ducha svätého, ako dovoľí, aby v ňom a skrze neho Duch Boží pôsobil. Či sám sa mu poddá a dovoľí, aby Duch Boží si ho použil, riadil a formoval jeho život a službu. Keď to nechá len tak, tak oheň lásky, poslušnosti a oddanosti pomaly vyhasne, alebo tak zoslabne, že nebude dobrý už na nič.

Roznietiť oheň Božieho daru vie ten, kto ho dal, kto má moc a rád to aj koná. Preto teda nech ostáva Timotej v úzkom obecenstve s Pánom, koho Ducha prijal. Je to dar, ktorý je nevyhnutný pri zvestovaní evanjelia. Totiž jeho cesta nie je ľahká a hladká. Sú na nej prekážky, útoky, utrpenia a prenasledovania. Priatelia a nepriatelia, prajní ľudia i neprajníci. Z niektorých máme strach, iní sú nám prekážkou – či nie je lepšie to vzdať? Ako ľahko sa vie človek odovzdať strachu, panike a vidieť všetko šedé ba čierne a beznádejné!

Ale predsa nie sme odkázaní na seba a na vlastné možnosti! **Boh nám totiž nedal ducha bojzlivosti, ale Ducha sily, lásky a rozvahy** – píše apoštol. Skutočne, najväčšie nebezpečenstvo v službe je bojzivosť. Kde sa dostane k slovu, tam duša človeka stráca na sile, láske a rozvahe. Tam úraduje strach a panika. Preto je tak

dôležité si aj nám uvedomiť, že ten, kto dostal Ducha Pána Ježiša, má Ducha sily, lásky a rozvahy. Silu, ktorá podrží, lásku, ktorá prijíma a zotrva a rozvahu, ktorá je múdra. Nemusí počítať iba s vlastnými obmedzenými silami, nemusí sa spoliehať na seba, keďže má nevyčerpatelný zdroj, z ktorého môže smelo načrieť – ak zostane v kontakte s týmto prameňom.

Milí Bratia a milé Sestry! Toto varovanie či povzbudenie si právom môžeme vziať k srdcu aj my, ak sme nasledovníkmi Pána Ježiša Krista. Kto prijal Jeho, ten s Ním dostal aj Jeho Ducha. Je to Duch sily, lásky a rozvahy. Je tento dar prítomný a viditeľný v našom živote?

Je bezpochybné, že prví kresťania v očiach okolitého sveta boli výnimoční práve preto, lebo sa nedali zastrašiť. Žiadne útoky, súženie či prenasledovanie – vrátane toho, keď im išlo o život – ich nevedelo zastrašiť a donútiť, aby sa svojho Spasiteľa vzdali alebo aby Ho popreli. Vždy na nich myslíme s veľkým údivom a rešpektom. Nie menej aj na ostatných našich predkov vo viere, ktorí boli schopní podstúpiť aj smrť – a práve táto smelosť ich viery vedela mnohých osloviť a presvedčiť o moci Ježiša Krista.

Nám – aspoň zatiaľ – takéto prenasledovanie ešte nehrozí. Ale je otázkou, či máme Ducha sily, alebo bojzlivosti? Sú aj drobnejšie skúšky, situácie, pri ktorých môžeme zaprieť alebo vyznať, ku komu patríme. Koľkokrát, i keď nám nejde o život, a v podstate nejde o nič vážne, predsa váhame a musíme bojovať s bojzivosťou, lebo je pohodlnejšie mlčať alebo zaprieť...

Ducha sily, lásky a rozvahy – akoby to bolo niečo trojjediné, akoby tieto tri prejavy Ducha úzko spolu patrili. Pri sile tu je aj láska a rozvaha. Až by som povedala, že sú to iné odtiene, iné prejavy tej istej sily. Všetam, kde má láska prevahu a kde sa uplatní rozvaha, tam zbabelosti sa priestor neujde.

Z toho vidíme, že Duch sily nepremáha druhého silou moci. Ak k nemu patrí láska a rozvaha, tak tento Duch pôsobí inou silou, totiž láskyplne a rozvážne, triezvo a múdro. Nehľadá svoju prevahu a víťazstvo nad druhým, ale jeho samého. A to nie aby ho premohol, ale aby si ho získal. V tom sa líšia Božie deti vedené Jeho Duchom od tých, ktorí idú na všetko prevahou moci. Pretože Božie deti sa nehanbia takto vydávať svedectvo o svojom Pánovi. K tomu povzbudzuje apoštol aj Timoteja a k takému životu povzbudzuje toto slovo aj nás. Nech nám teda dá Pán dostatok síl pevne v Neho veriť, neoblomne stáť pri ňom v čase bojov i skúšok, a pokorne vydávať o ňom svedectvo v príhodnom i v nepríhodnom čase. **Amen.**

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste! V pokore prichádzame pred Tvoju tvár, aby sme Ti poďakovali za čas milosti a za Tvoje živé slovo, ktoré nám dovoľuješ počúvať

i zvestovať. Ďakujeme za svedkov evanjelia, ktorí v minulosti, ale aj dnes zvestujú Tvoje Slovo, študujú ho a vykladajú za pomoci Tvojho Ducha, aby Ťa čo najlepšie a najživšie mohli sprítomniť v našom čase.

Prosíme, odpusť nám, že príklad Tvojich svedkov nie vždy nás rovnako nadchne a povzbudí. Sú chvíle, keď sa nám kopia starosti a problémy a na srdce nám doliehajú obavy o náš vlastný život. Odpusť, že keď sme takto dobýjaní vonkajšími okolnosťami, zneistíme sa aj v srdci a ľahko sa stávame korisťou pochybnostiam, nevere a hriechu.

Ďakujeme, že Ty si aj nám dal Ducha sily, lásky a odvahy. Môžu to byť stĺpy našej viery a našej služby. Pomôž nám si však uvedomiť, že nie sú to ľudské schopnosti: nie je to naša sila, naša láska a naša odvaha. Sú to Tvoje dary milosti. Pomôž nám preto odhodlane dať v našich životoch týmto nebeským darom priestor, aby sme mohli žiť užitočne, Tebe na slávu a k požehnaniu iných.

Prosíme aj za trpiacich, strápených, ponížovaných, pokúšaných alebo inak trpiacich ľudí. Každý môže mať nielen svoje slabé stránky, kde upadá ľudskému utrpeniu, ale aj trýzneniu, ktoré ich trápi neprávom, hriechom iných, mocných a panovačných ľudí. Daj nám všetkým slobodu Ducha, aby sme obstáli a došli do cieľa, ktorý si nám Ty určil, v nebeskej blaženosti *Amen*.